

**МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ
Західнодонбаський інститут**

Кафедра соціально-гуманітарної підготовки та права

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ЦИВІЛЬНИЙ ПРОЦЕС**

спеціальності: _____ 081
Право _____

освітнього рівня: _____ перший
(бакалаврський) _____

освітньої
програми: _____ Право _____

Затверджено
Науково-методичною радою
Західнодонбаського інституту
ПрАТ "ВНЗ "МАУП"
від 25 червня 2020 р.

1.Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		Денна	
Кількість кредитів – 8	Галузь знань 08 Право (шифр і назва)	Нормативна	
	Напрямок підготовки 081 Право		
Модулів -	-	Рік підготовки	
Змістових модулів – 4		3-й	3-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання -		Семестр	
Загальна кількість годин – 240		5-й	6-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних –2 самостійної роботи студента –2	Ступінь вищої освіти: <u>бакалавр</u>	20 год.	40 год.
		Практичні, семінарські	
		10 год.	10 год.
		Лабораторні	
		0 год.	0 год.
		Самостійна робота	
		70 год.	90 год.
		Індивідуальні завдання:	
		год.	
Вид контролю:			
	залік	іспит	

2. Мета та завдання дисципліни

«Цивільний процес» – фундаментальна навчальна дисципліна в системі вищої юридичної освіти, що вивчає зміст і порядок цивільного судочинства. Вивчення дисципліни «Цивільний процес» ґрунтується на основі нормативних актів, наукових і навчальних літературних джерел, судової практики, які розкривають сутність і процесуальну форму правосуддя щодо цивільних справ, на знаннях, отриманих студентами під час опанування ними фундаментальних положень цивільного права та інших суміжних правових дисциплін і курсів.

Мета – успішне опанування студентами дисципліни «Цивільне процес» на базі модульного підходу для застосування ними отриманих знань на практиці, формування майбутніх високопрофесійних фахівців-юристів.

Завдання – формування у студентів знань з основних положень чинного цивільного процесуального законодавства України, що регулює суспільні відносини у сфері здійснення правосуддя в цивільних справах, формування уміння користуватися відповідними нормативними актами, вирішувати конкретні практичні питання, пов'язані із застосуванням норм цивільного процесуального права.

У результаті вивчення дисципліни «Цивільний процес» студент повинен знати: зазначені у програмі і рекомендовані викладачем нормативні акти, що регулюють цивільні процесуальні правовідносини, досконало вивчити відповідно до програми основні категорії та інститути цивільного процесуального права, теоретичні проблеми і перспективи науки цивільного процесу в Україні; уміти: тлумачити та застосовувати норми цивільного процесуального Кодексу та інших нормативно-правових актів, порівнювати їх із сучасною правовою системою цивільного судочинства окремих іноземних держав, аналізувати судову практику з метою прийняття обґрунтованих рішень у спірних правовідносинах, складати процесуальні документи з цивільних справ, використовувати судову практику і керівні роз'яснення Постанов Пленуму Верховного Суду України на практиці.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль I. Загальні положення цивільного процесуального права України

Тема 1. Поняття, завдання і джерела цивільного процесуального права Цивільний процесуальний порядок захисту порушених, невизнаних або оспорюваних прав, свобод чи інтересів фізичних осіб, інтересів держави. Цивільна процесуальна форма, її сутність і значення. Поняття цивільного процесуального права, його предмет, метод і система. Співвідношення цивільного процесуального права з іншими галузями права України. Джерела цивільного процесуального права і межі його дії. Поняття цивільного судочинства і його стадії.

Тема 2. Принципи цивільного процесуального права

Поняття принципів цивільного процесуального права, їх значення. Система принципів та їх класифікація. Принципи, закріплені Конституцією України. Принципи, закріплені законодавством про судочинство.

Тема 3. Цивільні процесуальні правовідносини

Поняття цивільних процесуальних правовідносин і їх особливості. Підстави і передумови виникнення цивільних процесуальних правовідносин. Суб'єкти цивільних процесуальних правовідносин і їх класифікація. Зміст цивільних процесуальних правовідносин. Об'єкт цивільних процесуальних правовідносин.

Тема 4. Сторони та треті особи в цивільному процесі

Поняття сторін у цивільному процесі, їх процесуальні права і обов'язки. Процесуальна співучасть. Належність сторін до справи. Умови, процесуальний порядок і правові наслідки заміни неналежної сторони. Процесуальне правонаступництво. Поняття і види третіх осіб. Треті особи, які заявляють самостійні вимоги. Треті особи, які не заявляють самостійних вимог.

Тема 5. Представництво в цивільному процесі

Поняття та значення процесуального представництва. Види процесуального представництва. Повноваження процесуального представника в суді. Участь у цивільному процесі органів та осіб, яким законом надано право захищати права, свободи та інтереси інших осіб, їх процесуальні права.

Тема 6. Цивільні процесуальні строки

Поняття, значення і види процесуальних строків. Обчислення, зупинення процесуальних строків. Наслідки пропуску процесуальних строків. Поновлення та продовження процесуальних строків.

Тема 7. Цивільна юрисдикція та підсудність цивільних справ Компетенція судів щодо розгляду цивільних справ. Поняття і значення підсудності. Види територіальної підсудності. Наслідки порушення правил підсудності. Зміна підсудності. Недопустимість спорів про підсудність.

Тема 8. Судові витрати Поняття та види судових витрат у цивільному процесі, їх значення. Судовий збір. Витрати, пов'язані з розглядом судової справи. Звільнення від судових витрат. Відстрочення та розстрочення судових витрат, зменшення їх розміру або звільнення від їх оплати. Розподіл судових витрат між сторонами.

Тема 9. Докази і доказування у цивільному процесі

Роль доказів і доказування у цивільному процесі. Поняття і види доказів у цивільній справі. Належність, допустимість доказів. Оцінка доказів. Доказування. Засоби доказування, види. Підстави звільнення від доказування. Судові доручення щодо збирання доказів. Забезпечення доказів.

Тема 10. Заходи процесуального примусу

Поняття, види і функції заходів процесуального примусу. Підстави і порядок застосування заходів процесуального примусу. Попередження і видалення із залу судового засідання як захід процесуального примусу. Тимчасове вилучення доказів для дослідження судом як захід процесуального примусу. Привід свідка як захід процесуального примусу.

Змістовий модуль II. Наказне провадження. Розгляд цивільних справ у позовному провадженні

Тема 11. Наказне провадження

Історична характеристика наказного провадження. Сутність судового наказу. Етапи наказного провадження: відкриття наказного провадження, видача судового наказу, скасування судового наказу. Співвідношення судового наказу та виконавчого напису нотаріуса. Виконання судового наказу.

Тема 12. Пред'явлення позову та відкриття провадження у справі Позов – процесуальний засіб порушення цивільної справи у суді. Поняття і сутність позовного провадження. Поняття позову, його елементи, види позовів. Право на позов. Право на пред'явлення позову і процесуальний порядок його реалізації. Відкриття провадження у справі. Процесуальні засоби, що забезпечують відповідачу захист своїх інтересів проти позову. Об'єднання і роз'єднання позовів. Підстави для відмови у відкритті провадження у справі. Правові наслідки порушення цивільної справи у суді.

Тема 13. Провадження у справі до судового розгляду

Поняття, завдання та значення підготовки справи до судового розгляду. Судові виклики і повідомлення. Попереднє судове засідання – мета, завдання, значення, процесуальний порядок проведення. Докази і попереднє судове засідання. Пред'явлення зустрічного позову відповідачем та самостійних вимог третіми особами у попередньому судовому засіданні. Підстави для забезпечення позову, види. Процесуальний порядок заміни виду або скасування заходів забезпечення позову. Відшкодування збитків, завданих забезпеченням позову, та повернення предмета застави. Постановлення судового рішення (ухвали) у попередньому судовому засіданні.

Тема 14. Судовий розгляд цивільних справ

Поняття і значення стадії судового розгляду цивільних справ. Судове засідання – процесуальна форма розгляду цивільних справ. Складові судового засідання та їх зміст: розгляд справи по суті, судові дебати, винесення і оголошення судового рішення.

Ускладнення у процесі судового розгляду цивільних справ: відкладення, залишення заяви без розгляду, зупинення провадження у справі, закриття провадження у справі. Фіксування цивільного процесу технічними засобами. Журнал судового засідання. Зауваження щодо технічного запису судового засідання, журналу судового засідання та їх розгляд. Порядок складання та оформлення протоколів про окремі процесуальні дії.

Тема 15. Судові рішення

Поняття і види судових рішень. Сутність і значення судового рішення. Вимоги до судового рішення. Зміст рішення суду. виправлення описок та арифметичних помилок у судовому рішенні. Прийняття додаткового рішення суду, роз'яснення рішення суду. Набрання рішенням суду законної сили. Порядок постановлення ухвал, їх форма. Зміст ухвали суду. Окремі ухвали суду, їх зміст і значення.

Тема 16. Заочне провадження у цивільному процесі

Виникнення та еволюція заочного провадження у цивільному процесі. Поняття та умови проведення заочного розгляду справи. Відмінності заочного та змагального судочинства. Форма і зміст заочного рішення та його властивості. Перегляд заочного рішення. Скасування та оскарження заочного рішення.

Змістовий модуль III. Судовий розгляд справ окремого провадження

Тема 17. Окреме провадження

Сутність і значення окремого провадження. Особи, які беруть участь у справах окремого провадження. Процесуальний порядок розгляду справ окремого провадження. Особливості розгляду справ окремого провадження: обмеження цивільної дієздатності фізичної особи, визнання фізичної особи недієздатною та поновлення цивільної дієздатності фізичної особи, надання неповнолітній особі повної цивільної дієздатності; визнання особи безвісно відсутньою чи оголошення її померлою; усиновлення; встановлення фактів, що мають юридичне значення; відновлення прав на втрачені цінні папери на пред'явника та векселі; передача безхазяйної нерухомої речі у комунальну власність; визнання спадщини відумерлою; надання особі психіатричної допомоги в примусовому порядку; обов'язкова госпіталізація до протитуберкульозного закладу; розкриття банком інформації, яка містить банківську таємницю щодо юридичних та фізичних осіб. Розгляд в окремому провадженні справ про надання права на шлюб, про розірвання шлюбу за заявою подружжя, яке має дітей, про поновлення шлюбу після його розірвання, про встановлення режиму окремого проживання за заявою подружжя.

Змістовий модуль IV.

Перегляд судових рішень та процесуальні питання, пов'язані з виконанням та судовим контролем за виконанням судових рішень

Тема 18. Апеляційне провадження

Сутність і значення стадії апеляційного оскарження і перегляду рішень та ухвал суду першої інстанції, що не набрали законної сили. Право апеляційного оскарження рішень суду, порядок і строки його реалізації. Ухвали, на які можуть бути подані скарги окремо від рішення суду. Загальна характеристика змісту апеляційної скарги. Процесуальний порядок і строки розгляду справ в апеляційній інстанції. Повноваження апеляційного суду. Підстави для скасування, зміни і винесення нового рішення. Ухвала та рішення апеляційного суду, їх законна сила.

Тема 19. Касаційне провадження Суть і значення касаційного оскарження і перевірки рішень і ухвал суду першої інстанції після їх перегляду в апеляційному порядку, а також рішень і ухвал апеляційного суду. Право касаційного оскарження рішень і ухвал суду та процесуальний порядок його реалізації. Порядок розгляду справи судом касаційної інстанції. Повноваження суду касаційної інстанції, його рішення та ухвали.

Тема 20. Перегляд у зв'язку з винятковими та нововиявленими обставинами рішень і ухвал суду, що набрали законної сили

Сутність і значення перегляду у зв'язку з винятковими і нововиявленими обставинами судових рішень і ухвал, що набрали законної сили. Підстави оскарження і перегляду у

зв'язку з винятковими і нововиявленими обставинами рішень і ухвал суду. Суб'єкти права і об'єкти перегляду, строки порушення процесу. Форма і зміст скарги у зв'язку з винятковими обставинами та заяви про перегляд рішення, ухвали суду чи судового наказу у зв'язку з нововиявленими обставинами. Процесуальний порядок розгляду скарг \заяв\ у зв'язку з винятковими та нововиявленими обставинами. Повноваження Верховного Суду України при розгляді справи у зв'язку з винятковими обставинами.

Тема 21. Звернення судових рішень до виконання

Негайне виконання судових рішень. Рішення, які звертаються до примусового виконання. Виконавчий лист, його зміст, видача виконавчого листа, строк пред'явлення до примусового виконання. Дублікат виконавчого листа. Повноваження суду, пов'язані з провадженням по примусовому виконанню рішення: відстрочка і розстрочка виконання; зміна чи встановлення способу і порядку виконання; оголошення розшуку боржника або дитини; роз'яснення рішення; розгляд скарг на дії, бездіяльність державного виконавця та інших посадових осіб державної виконавчої служби; поворот виконання; розгляд інших питань, встановлених законом. Судовий контроль за виконанням судових рішень.

Тема 22. Визнання та виконання рішень іноземних судів в Україні

Підвідомчість, підсудність та порядок подання клопотань про визнання і виконання рішень іноземних судів. Підстави для відмови у задоволенні клопотання про визнання і приведення до виконання іноземного та арбітражного рішень. Легалізація рішень іноземних судів як обов'язкова умова їх визнання і виконання. Публічний порядок при визнанні і виконанні рішень іноземних судів. Правові підстави та загальний порядок визнання і виконання рішень іноземних судів на території України. Підготовка справ до судового розгляду і процедура їх розгляду. Ухвала суду про надання дозволу на примусове виконання рішення іноземного суду. Визнання рішення іноземного суду, що не підлягає примусовому виконанню.

Тема 23. Провадження у справах за участю іноземних осіб

Правове регулювання цивільного судочинства з іноземним елементом. Правове становище іноземців у цивільному процесі, право на звернення до суду за захистом і на судовий захист; внесення застави і судові витрати, цивільна процесуальна правоздатність і дієздатність іноземців та осіб без громадянства. Підсудність судам України цивільних справ у спорах, в яких беруть участь іноземці, а також у спорах, в яких хоча б одна зі сторін, які беруть участь у справі, проживає за кордоном. Виконання судових доручень іноземних судів і звернення судів України з дорученням до іноземних судів.

4. Структура навчальної дисципліни

V - семестр

Назви модулів і тем	Кількість годин					
	Всього – 100 год.					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
л		сем.	с. р.	інд.	кр	
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1. Загальні положення цивільного процесуального права						
1.Поняття, завдання і джерела цивільного процесуального права	4	2		2		
2.Принципи цивільного процесуального права	5			5	-	
3.Цивільні процесуальні правовідносини	3			3	-	
4. Сторони та треті особи у цивільному процесі	9	2	2	5		
5.Представництво в цивільному процесі	4			4		
6.Цивільні процесуальні строки	4	2		2		
7.Цивільна юрисдикція та підсудність цивільних справ	4	2		2		
8.Судові витрати	5			5		
9.Докази і доказування у цивільному процесі	4	2		2		
10.Заходи процесуального примусу	7		2	5		
Разом За змістовим модулем 1	51	10	4	35		
Змістовий модуль II. Наказне провадження. Розгляд цивільних справ у позовному провадженні						
11.Наказне провадження	7	2		5	-	
12. Пред'явлення позову та відкриття провадження у справі	7	2		5		
13. Провадження у справі до судового розгляду	9	2	2	5		
14.Судовий розгляд цивільних справ	8	2		6		
15.Судові рішення	6	2		4		
16.Заочне провадження в цивільному процесі	12		2	10	-	
Разом за змістовим модулем 2	49	10	4	35	-	
Всього	100	20	8	70	-	2 Залік

**4. Структура навчальної дисципліни
VI - семестр**

Назви модулів і тем	Кількість годин						
	Всього - 140год.						
	денна форма						
1	2	усього					7
		л	сем.	с. р.	КСР	кр	
3	4	5	6				
Змістовий модуль 3.							
Судовий розгляд справ окремого провадження							
17.Окреме провадження		8	2	5	10		
Разом за змістовим модулем 3	25	8	2	5	10		
Змістовий модуль IV. Перегляд судових рішень та процесуальні питання, пов'язані з виконанням та судовим контролем за виконанням судових рішень у цивільних справах							
18.Апеляційне провадження	28	6	2	10	10		
19.Касаційне провадження	24	6	2	10	6		
20. Перегляд у зв'язку з винятковими та нововиявленими обставинами рішень і ухвал суду, що набрали законної сили	13	4		5	4		
21. Звернення судових рішень до виконання	14	4		5	5		
22. Визнання та виконання рішень іноземних судів в Україні	14	6		3	5		
23. Провадження у справах за участю іноземних осіб	20	6	2	2	10		
Разом за змістовим модулем 4	115	32	8	35	40		
Всього	140	40	8	40	50	2	іспит

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Цивільний процесуальний порядок (форма) захисту порушених, невизнаних або оспорюваних прав, свобод чи інтересів фізичних осіб, прав та інтересів юридичних осіб, інтересів держави.
2. Поняття цивільного процесуального права і його значення.
3. Місце цивільного процесуального права у правовій системі України.
4. Законодавство про цивільне судочинство.
5. Цивільне судочинство і його стадії.
6. Поняття принципів, їх значення.
7. Принципи цивільного процесуального права, закріплені Конституцією України.
8. Принципи, закріплені законодавством про судочинство.
9. Поняття цивільних процесуальних правовідносин.
10. Підстави і передумови виникнення цивільних процесуальних правовідносин.
11. Суб'єкти цивільних процесуальних правовідносин.
12. Зміст цивільних процесуальних правовідносин.
13. Об'єкт цивільних процесуальних правовідносин.
14. Поняття сторін у цивільному процесі.
15. Процесуальні права і обов'язки сторін.
16. Цивільна процесуальна правоздатність та дієздатність.
17. Процесуальна співучасть.
18. Заміна неналежного відповідача, залучення співвідповідачів.
19. Процесуальне правонаступництво.
20. Поняття і види третіх осіб.
21. Треті особи, які заявляють самостійні вимоги щодо предмета спору.
22. Порядок залучення до участі у справі або вступу у справу третіх осіб, які не заявляють самостійних вимог.
23. Представництво у цивільному процесі, види.
24. Документи, що посвідчують повноваження представників.
25. Повноваження процесуального представника в суді.
26. Участь у цивільному процесі органів та осіб, яким законом надано право захищати права, свободи та інтереси інших осіб.
27. Особи, які є іншими учасниками цивільного процесу.
28. Поняття, значення і види процесуальних строків.
29. Обчислення, зупинення, продовження і поновлення процесуальних строків.
30. Цивільна юрисдикція/компетенція судів щодо розгляду цивільних справ.
31. Поняття і види підсудності.
32. Підсудність справ за вибором позивача.
33. Наслідки порушення правил підсудності.
34. Недопустимість спорів про підсудність.
35. Судові витрати, види.
36. Ціна позову.
37. Судовий збір.
38. Витрати на інформаційно-технічне забезпечення розгляду справи.
39. Відстрочення та розстрочення судових витрат, зменшення їх розміру або звільнення від їх оплати.
40. Розподіл судових витрат між сторонами.
41. Заходи процесуального примусу, види.
42. Підстави і порядок застосування заходів процесуального примусу.
43. Роль доказів і доказування у цивільному процесі.
44. Класифікація доказів.
45. Належність, допустимість доказів.
46. Підстави звільнення від доказування.

47. Пояснення сторін, третіх осіб та їхніх представників.
48. Порядок допиту свідків.
49. Письмові докази.
50. Речові докази.
51. Висновок експерта.
52. Сутність судового наказу.
53. Наказне (документарне) провадження як спрощена правова процедура.
54. Процесуальний порядок розгляду заяв про видачу судового наказу.
55. Позов – процесуальний засіб порушення цивільної справи у суді.
56. Право на пред'явлення позову і процесуальний порядок його реалізації.
57. Форма і зміст позовної заяви.
58. Залишення позовної заяви без руху, повернення заяви.
59. Судові виклики і повідомлення.
60. Підстави відмови у відкритті провадження у справі.
61. Процесуальні засоби захисту відповідача від позову.
62. Об'єднання і роз'єднання позовів.
63. Провадження у справі до судового розгляду.
64. Попереднє судове засідання.
65. Забезпечення доказів.
66. Подання доказів.
67. Забезпечення позову, види.
68. Розгляд судом справи у судовому засіданні.
69. Наслідки неявки у судове засідання осіб, які беруть участь у справі, свідка, експерта, спеціаліста, перекладача.
70. Зміни в позовному спорі.
71. Мирова угода сторін.
72. Розгляд справи по суті.
73. Судові дебати.
74. Фіксування судового засідання технічними засобами.
75. Ускладнення у процесі судового розгляду цивільних справ.
76. Види судових рішень.
77. Набрання рішенням суду законної сили.
78. Умови та процесуальний порядок проведення заочного розгляду справи.
79. Загальна характеристика та склад справ окремого провадження.
80. Розгляд судом справ про обмеження цивільної дієздатності фізичної особи, визнання фізичної особи недієздатною та поновлення цивільної дієздатності фізичної особи.
81. Розгляд судом справ про надання неповнолітній особі повної цивільної дієздатності.
82. Розгляд судом справ про визнання фізичної особи безвісно відсутньою або оголошення її померлою.
83. Розгляд судом справ про усиновлення.
84. Розгляд судом справ про встановлення фактів, що мають юридичне значення.
85. Апеляційне провадження.
86. Касаційне провадження.
87. Провадження у зв'язку з винятковими та нововиявленими обставинами.
88. Процесуальні питання, пов'язані з виконанням судових рішень у цивільних справах.
89. Визнання та виконання рішень іноземних судів в Україні.
90. Провадження у справах за участю іноземних осіб.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Основна

1. Конституція України. Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 1996. – № 30. – Ст. 141.
2. Загальна декларація прав людини. Прийнята на третій сесії Генеральної Асамблеї ООН 10 грудня 1948 р. // Бюлетень законодавства і юридичної практики України. – 2003. – № 3.
3. Кодекс адміністративного судочинства України від 6 липня 2005 р. № 2747-IV // Урядовий кур'єр. – 2005. – Серпень. – № 153-154.
4. Кодекс законів про працю України // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 1971. – № 50. – Ст. 375.
5. Кодекс професійної етики судді // Вісник Верховного Суду України. – № 2. – 2000.
6. Сімейний кодекс України // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2002. – № 21–22. – Ст. 135.
7. Цивільний кодекс України // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2003. – № 40–44. – Ст. 356.
8. Цивільний процесуальний кодекс України від 18 березня 2004 р. // <http://rada.kiev.ua>
9. Закон України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» від 05.12.2012 р № 2887-XII // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2012. – № 9. – Ст. 62.
10. Закон України «Про біженців» від 21 червня 2001 р. № 2557-111 // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2001. – № 47. – Ст. 250.
11. Закон України «Про визнання та виконання в Україні рішень іноземних судів» від 29 листопада 2001 р. № 2860-111 // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2002. – № 10. – Ст. 76.
12. Закон України «Про виконавче провадження» від 21 квітня 1999 р. № 606-XIV // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 1999. – № 24. – Ст. 207.
13. Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України» № 2875-1У від 8 вересня 2005 р. // <http://rada.kiev.ua>
14. Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про захист прав споживачів» від 10 січня 2002 р. № 2949-111 // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2002. – № 17. – Ст. 120.
15. Закон України «Про міжнародні договори України» від 29 червня 2004 р. № 1906-IV // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2004. – № 50. – Ст. 540.
16. Закон України «Про міжнародне приватне право» від 23 червня 2005 р. // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2005. – № 32. – Ст. 422.
17. Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» від 21 травня 1997 р. № 280/97-ВР // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 1997. – № 24. – Ст. 170.
18. Закон України «Про нотаріат» від 2 вересня 1993 р. № 3425-XII // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 1993. – № 39. – Ст. 383.
19. Закон України «Про об'єднання громадян» від 16 червня 1992 р. № 2460- XII // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 1992. – № 34. – Ст. 504.
20. Закон України «Про охорону праці» від 14 жовтня 1992 р. № 2694-XII // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 1992. – № 49. – Ст. 668.
21. Закон України «Про політичні партії в Україні» від 5 квітня 2001 р. № 2365-111 // Офіційний вісник України. – 2001. – № 17. – Ст. 728.
22. Закон України «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства» від 4 лютого 1994 р. № 3929-X11 // Вісник Верховної Ради України. – 1994. – № 23. – Ст. 161.
23. Закон України «Про прокуратуру» від 5 листопада 1991 р. № 1789-XII // Вісник Верховної Ради України (ВВР). – 1991. – № 53. – Ст. 793.
24. Закон України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності» від 15 вересня 1999 р. № 1045-XIV // Вісник Верховної Ради України (ВВР). – 1999. – № 45. – Ст. 397.
25. Закон України «Про ратифікацію Конвенції про захист прав і основних свобод людини 1950 року, Першого протоколу та протоколів № 2, 4, 7 та 11 до Конвенції» від 17 липня 1997 р. № 475/97-ВР // Вісник Верховної Ради України (ВВР). – 1997. – № 40. – Ст. 263.

26. Закон України «Про судоустрій та статус суддів» від 02 червня 2016 року № 2862-ХІІ // Вісник Верховної Ради України (ВВР). – 2016. – № 8. – Ст. 56.
27. Закон України «Про судову експертизу» від 25 лютого 1994 р. № 4038-ХІІ // Вісник Верховної Ради України (ВВР). – 1994. – № 28. – Ст. 232.
28. Закон України «Про третейські суди» від 11 травня 2004 р. № 1701-ІV // Вісник Верховної Ради України (ВВР). – 2004. – № 35. – Ст. 412.
29. Закон України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини» від 23 грудня 1997 р. № 776/97-ВР // Вісник Верховної Ради України (ВВР). – 1998. – № 20. – Ст. 99.
30. Декрет Кабінету Міністрів України «Про державне мито» від 21 січня 1993 р. № 7-93 // Вісник Верховної Ради України (ВВР). – 1993. – № 13. – Ст. 113.
31. Постанова Верховної Ради України «Про Закон України «Про виконання рішень Європейського Суду з прав людини» від 4 липня 2002 р. № 38-ІV // Вісник Верховної Ради України (ВВР). – 2002. – № 33. – Ст. 254.
32. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження порядку оплати витрат з інформаційно-технічного забезпечення розгляду цивільних справ та їх розмірів» від 21 грудня 2005 р. № 1258 // <http://rada.kiev.ua>
33. Постанова Кабінету Міністрів «Про граничні розміри компенсації витрат, пов'язаних з розглядом цивільних та адміністративних справ, і порядок їх компенсації за рахунок держави» від 27 квітня 2006 р. № 590. // <http://rada.kiev.ua>
34. Постанова Пленуму Верховного Суду України «Про застосування судами законодавства, що регулює захист честі, гідності і ділової репутації громадян та організацій» від 28 вересня 1990 р. № 7 (зі змінами та доповненнями) // Бюлетень законодавства і юрид. практики України. – 2004. – № 11.
35. Постанова Пленуму Верховного Суду України «Про судову практику в справах про відшкодування моральної (немайнової) шкоди» від 31 березня 1995 р. № 4 (зі змінами та доповненнями) // Бюлетень законодавства і юридичної практики України. – 2004. – № 11.
36. Постанова Пленуму Верховного Суду України «Про судову практику у справах за позовами про захист права приватної власності» від 22 грудня 1995 р. № 20 (зі змінами та доповненнями) // Бюлетень законодавства і юридичної практики України. – 2004. – № 11.
37. Постанова Пленуму Верховного Суду України «Про застосування судами деяких норм Кодексу про шлюб та сім'ю України» від 12 червня 1998 р. № 16 // Бюлетень законодавства і юридичної практики України. – 2002. – № 8.
38. Постанова Пленуму Верховного Суду України «Про застосування Конституції України при здійсненні правосуддя» від 1 листопада 1996 р. № 9 // Бюлетень законодавства і юридичної практики України. – 2004. – № 11.
39. Постанова Пленуму Верховного Суду України «Про судову експертизу в кримінальних і цивільних справах» від 30 травня 1997 р. № 8 // Бюлетень законодавства і юридичної практики України. – 2004. – № 11.
40. Постанова Пленуму Верховного Суду України «Про практику розгляду судами трудових спорів» від 6 листопада 1992 р. № 9 (зі змінами та доповненнями) // Бюлетень законодавства і юридичної практики України. – 2004. – № 11.
41. Постанова Пленуму Верховного Суду України «Про судову практику в справах про встановлення фактів, що мають юридичне значення» від 31 березня 1995 р. № 5 // <http://rada.kiev.ua>
42. Постанова Пленуму Верховного Суду України «Про практику розгляду цивільних справ за позовами про захист прав споживачів» від 12 квітня 1996 р. № 5 // <http://rada.kiev.ua>
43. Постанова Пленуму Верховного Суду України «Про практику розгляду судами клопотань про визнання й виконання рішень іноземних судів та арбітражів і про скасування рішень, постановлених у порядку міжнародного комерційного арбітражу на території України» від 24 грудня 1999 р. № 12 // <http://rada.kiev.ua>
44. Постанова Пленуму Верховного Суду України «Про судову практику в справах про визнання громадянина обмежено дієздатним чи недієздатним» від 28 березня 1972 р. № 3 // Бюлетень законодавства і юридичної практики України. – 2004. – № 11.

45.Постанова Пленуму Верховного Суду України «Про судові рішення» від 29 грудня 1976 р. № 11 // Бюлетень законодавства і юридичної практики України. – 2004. – № 11.

Додаткова

46.Аргунов В. Н. Судебный приказ и приказное производство // Законодательство. – 2011. – № 2.

47.Білоусов Ю. В. Виконавче провадження: навч. посіб. – К.: Прецедент, 2011.

48.Бобровник О. В. Треті особи із самостійними вимогами щодо предмету спору за чиним та новим ЦПК України // Держава і право: зб. наук. пр. Юридичні і політичні науки. – К.: Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2009. – С. 386–391.

49. Бочаров Д. Щодо потреби загальнотеоретичного дослідження проблем юридичного доказування // Право України. – 2011. – № 5.

50.Васильюк С., Ломоносова О. Застосування аналогії в цивільному процесі // Право України. – 2008. – № 3.

51.Васильев С. В. Деликтное судопроизводство: учеб. пособие. – Х.: ООО «Одиссей», 2010.

52.Васильев С. В. Доказывание и доказательства по делам о возмещении вреда, причиненного личности. – Х.: Факт, 2011.

53.Вершинин А. П. Электронный документ: правовая форма и доказательство в суде. – М., 2009.

54. Відшкодування матеріальної і моральної шкоди та компенсаційні витрати: нормативні акти, роз'яснення, комент. / відп. ред. П. І. Шевчук. – К.: Юрінком Інтер, 2009. – 928 с.

55.Гольденко І. О. Щодо доцільності введення інституту присяжних у цивільне судочинство України // Держава і право: зб. наук. пр. Юридичні і політичні науки. – Вип. 31. – К.: Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2008. – С. 294–297.

56. Колодій А. М. Принципи права України. – К.: Юрінком Інтер, 2010.

57. Комаров В. В., Радченко П. І. Цивільні процесуальні правовідносини та їх суб'єкти. – Харків, 2010.

58.Кравчук В. М. Стратегія і тактика цивільного процесу. – К.: АТІКА, 2011.

59.Омельченко М. П. Докази і доказування як процесуальні засоби встановлення об'єктивної істини по цивільній справі. – К., 2009.

60.Порєва Л. А., Юлдашев О. Х. Цивільний процес: навч. посіб. – К., 2011.

61.Притика Ю. Д. Закон України «Про третейські суди»: наук.-практ. коментар. – К.: Концерн «Видавничий Дім «Ін Юре», 2011.

62.Проблемы науки гражданского процессуального права / под. ред. проф. В. В. Комарова. – Х.: Право, 2010.

63.Стефаник В. С., Лукашкова Н. П. Гласність судового процесу та його повне фіксування технічними засобами // Вісник Верховного Суду України. – № 2 (24) березень-квітень. – 2011.

64.Уткина И. В. Заочное решение в гражданском процессе. – М.: Городециздат, 2009.

65.Фазікош Г. Щодо розширення логічного змісту поняття законності судового рішення // Право України. – 2010. – № 12.

66. Фурса С. Я. Нотаріальний процес. – К.: Істина, 2009.

67.Фурса С. Я. Окреме провадження у цивільному процесі: навч. посіб. – К., 2010.

68. Фурса С. Я. Судові рішення та його реалізація в справах про встановлення фактів, що мають юридичне значення // Ерліховський збірник. – Вип. 1. – Чернівці, 2010.

69.Фурса С. Я., Фурса Є. І. Адвокат у цивільному процесі: наук.-практ. посібник. – К., 2010. – 448 с.

70.Фурса С. Я., Щербак С. В., Євтушенко О. І. Цивільний процес України. Проблеми і перспективи. – К., 2009. – 448 с.

71. Фурса С. Я., Цюра Т. В. Докази і доказування у цивільному процесі: наук.-практ. посібник. (Серія: Процесуальні науки). – К.: Видавець Фурса С. Я., КНТ, 2011. – 256 с.

72. Хотенець П. В., Старжинський В. С. Коментар до закону «Про виконавче провадження». – Х.: Ксилон, 2011.

73.Цюра Т. Новий погляд на класифікацію доказів в цивільному процесі // Підприємництво, господарство і право. – 2008. – № 8.

- 74.Цюра Т. Принципи і сучасні проблеми процесу доказування // Підприємництво, господарство і право. – 2011. – № 6.
75. Черемин М. А. Приказное производство в российском гражданском процессе. – М., 2011.
- 76.Шевчук П. І. Інститут повторної касації в цивільному судочинстві // Вісник Верховного Суду України. – 2010. – № 5 (33). – С. 30–52.
77. Штефан М. Й. Цивільне процесуальне право України. Академічний курс. – К., 2010. – 622 с.
- 78.Штефан О. Поняття заочного провадження в цивільному процесі // Юридична Україна. – 2011. – № 1. – С. 44–48.
- 79.Штефан О. Наказне провадження у цивільному судочинстві України // Підприємство, господарство і право. – 2011. – № 1. – С. 44–48.
- 80.Шутенко О. В. Проблемы диспозитивности в гражданском судопроизводстве: монография. – Х.: Новое слово, 2011.
81. Воробель У. Відкликання апеляційної скарги та залишення її без розгляду: проблемні аспекти їх співвідношення // Право України. – 2015. – № 3. – С. 159–165.